

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **CZ Izolace s.r.o.**, se sídlem Blanická 834, Ostrava, zastoupena JUDr. Markem Steinerem, advokátem se sídlem Fryčovická 146, Brušperk, proti žalovanému: **Český telekomunikační úřad**, se sídlem Sokolovská 219, Praha 9, o žalobě proti rozhodnutí předsedy Rady Českého telekomunikačního úřadu ze dne 8. 10. 2014, č. j. ČTÚ-13 675/2014-603, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 A 368/2014 – 26,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Rozhodnutí krajského soudu

[1] Žalobkyně se žalobou domáhala přezkoumání rozhodnutí předsedy Rady Českého telekomunikačního úřadu ze dne 8. 10. 2014, č. j. ČTÚ-13 675/2014-603, vydaného podle § 123 odst. 1 a podle § 129 odst. 3 a 4 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o elektronických komunikacích“), kterým byl zamítnut rozklad žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu, odboru pro severomoravskou oblast, ze dne 8. 1. 2014, č. j. ČTÚ-154 409/2011-638/XIX. vyř.-BoJ. Tímto rozhodnutím správní orgán I. stupně ve výroku I. nevyhověl námitce žalobkyně v části týkající se vyúčtovaných plateb obsahující platbu za digitální linku ve výši 1740 Kč s DPH a ve výroku II. nevyhověl návrhu žalobkyně na uložení povinnosti společnosti Telefónica Czech Republic a.s. (dále jen „poskytovatel“) poskytovat služby Euro ISDN 2 a internetové připojení IOL Broadband dle požadovaných podmínek; ve výroku III. pak bylo rozhodnuto o nepřiznání náhrady nákladů řízení žádnému z účastníků řízení.

[2] Městský soud nadepsaným usnesením žalobu odmítl z důvodu, že rozhodnutí žalovaného není přezkoumatelné ve správním soudnictví, neboť se jedná o rozhodnutí správního orgánu v soukromoprávní věci. Povinnost osoby vykonávající komunikační činnost poskytovat účastníku sjednané služby elektronických komunikací a stejně tak i povinnost účastníka uhradit této osobě za poskytnutou službu cenu ve výši platné v době poskytnutí této služby vyplývají ze smlouvy o poskytování veřejně dostupné služby elektronických komunikací nebo připojení k veřejné komunikační síti. Právní vztah založený touto smlouvou má podle městského soudu soukromoprávní charakter, neboť jeho účastníci se nacházejí v rovném právním postavení. Procesní postup, kterým se může žalobkyně domáhat ochrany svých práv u soudu, je upraven v části páté zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“). Podle tam uvedené úpravy se účastníci řízení mohou svého práva domáhat návrhem v občanském soudním řízení, v němž již nebude napadené rozhodnutí pouze přezkoumáváno, ale ve kterém soud, dospěje-li k závěru, že o sporu nebo o jiné právní věci má být rozhodnuto jinak, než rozhodl správní orgán, sám rozhodne ve věci samé.

II. Kasační stížnost žalobkyně

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla usnesení městského soudu v zákonné lhůtě. Důvody kasační stížnosti výslovně podřadila pod ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Namítá, že výklad městského soudu je příliš restriktivní a vede k porušení ustanovení § 2 s. ř. s. Práva stěžovatelky, jejichž ochrany se domáhá, jsou svojí povahou veřejná subjektivní práva. Poskytovatel dostal licenci k poskytování veřejných telekomunikačních služeb a je povinen tyto služby poskytovat všem zájemcům. Nemá možnost nikoho odmítnout. Nemá možnost zrušit nebo omezit službu podle libovůle. Jde podle stěžovatelky o veřejnoprávní přímus. Veřejnoprávní charakter služeb vyplývá zejména ze zákona o elektronických komunikacích. Toto je opakováno ve Všeobecných podmínkách pro poskytování veřejných telekomunikačních služeb i rozhodnutích žalovaného, kde je poskytovatel charakterizován jako poskytovatel veřejně dostupné služby elektronických komunikací. Jde o právo garantované státem a jeho orgány, tudíž o veřejné subjektivní právo stěžovatelky. Při uplatňování libovůle, výběru odběratelů telekomunikačních služeb podle libovůle nebo omezování či rušení těchto služeb podle libovůle by se mělo uvažovat i o možnosti, že by poskytovatel ztratil oprávnění tyto veřejné služby poskytovat. V daném případě jde o to, aby záležitost byla řešena v souladu s právem. Stěžovatelka považuje za nesporné zejména ze shora uvedeného, že je evidentní závěr (implikace) o charakteru jejích práv, která jsou subjektivními veřejnými právy fyzických i právnických osob.

[4] Stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadené usnesení a vrátil věc městskému soudu k dalšímu řízení.

[5] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 4, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

[7] Směřuje-li kasační stížnost proti usnesení soudu o odmítnutí žaloby, připadá podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu v úvahu pouze důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu

pokračování

(viz např. již rozsudek ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, č. 625/2005 Sb. NSS: „Je-li kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Pod tento důvod spadá také případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu, a dále vada řízení spočívající v tvrzené zmatečnosti řízení před soudem“). Důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. v sobě tedy zahrnuje jak nezákonnost samotného rozhodnutí o odmítnutí návrhu, tak i procesní pochybení soudu, která tomuto rozhodnutí předcházela. Nezahrnuje ovšem eventuální pochybení žalovaného správního orgánu co se týče výkladu hmotného práva; kasační soud se zabývá výhradně otázkou, zda měl městský soud věcně posoudit žalobu.

[8] Podle § 64 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích účastník, který je koncovým uživatelem, popřípadě uživatel má právo uplatnit reklamaci na vyúčtování ceny nebo na poskytovanou veřejně dostupnou službu elektronických komunikací.

[9] Podle § 64 odst. 8 zákona o elektronických komunikacích reklamaci na vyúčtování ceny je účastník, který je koncovým uživatelem, popřípadě uživatel oprávněn uplatnit bez zbytečného odkladu, nejpozději do 2 měsíců ode dne dodání vyúčtování ceny za poskytnutou službu, jinak právo zanikne. Není-li vzhledem k druhu poskytované služby vyúčtování ceny dodáváno, je oprávněn reklamaci uplatnit do 2 měsíců ode dne poskytnutí služby. Podání reklamace nemá odkladný účinek vůči splnění povinnosti uhradit vyúčtovanou cenu, Úřad je však v odůvodněných případech oprávněn na žádost tohoto účastníka, popřípadě uživatele rozhodnout, že podání reklamace má odkladný účinek. Proti tomuto rozhodnutí se nelze odvolat.

[10] Podle § 64 odst. 9 zákona o elektronických komunikacích reklamaci na poskytovanou službu je účastník, který je koncovým uživatelem, popřípadě uživatel oprávněn uplatnit bez zbytečného odkladu, nejpozději do 2 měsíců ode dne vadného poskytnutí služby, jinak právo zanikne.

[11] Podle § 129 odst. 3 zákona o elektronických komunikacích, nevyhoví-li podnikatel poskytující veřejně dostupné služby elektronických komunikací reklamaci podané podle § 64 odst. 7 až 9, je účastník, popřípadě uživatel oprávněn podat u Úřadu návrh na zahájení řízení o námitce proti vyřízení reklamace bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne doručení vyřízení reklamace nebo marného uplynutí lhůty pro její vyřízení (§ 64 odst. 10), jinak právo uplatnit námitku zanikne. Podáním námítky není dotčena povinnost podle § 64 odst. 1, Úřad je však v odůvodněných případech oprávněn na žádost účastníka, popřípadě uživatele rozhodnout, že podáním námítky se splnění povinnosti podle § 64 odst. 1 odkládá až do rozhodnutí o námitce. Proti tomuto rozhodnutí se nelze odvolat. Úřad přiznává náhradu nákladů řízení v plné výši účastníkovi také v případě, že byl pro chování dalšího účastníka řízení vzat zpět návrh, který byl účastníkem podán důvodně.

[12] Podle § 2 s. ř. s. poskytují ve správním soudnictví soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto nebo zvláštním zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon. Občanský soudní řád v § 244 odst. 1 na druhé straně stanoví, že rozhodl-li orgán moci výkonné, orgán územního samosprávného celku, orgán zájmové nebo profesní samosprávy, popřípadě smírčí orgán zřízený podle zvláštního právního předpisu podle zvláštního zákona o sporu nebo o jiné právní věci, která vyplývá z občanskoprávních, pracovních, rodinných a obchodních vztahů (§ 7 odst. 1), a nabylo-li rozhodnutí správního orgánu právní moci, může být tatáž věc projednána na návrh v občanském soudním řízení. Tato právní úprava má zajistit účastníkům v případech, kdy správní orgán rozhodoval v rámci

své kompetence o soukromoprávní věci, jiný způsob ochrany jejich práv než v řízení ve správním soudnictví.

[13] Z citovaných ustanovení vyplývá, že rozhodování ve věcech soukromoprávních náleží podle platné právní úpravy soudům, které postupují podle o. s. ř.; je tedy nutno vyřešit otázku, zda v daném případě rozhodl správní orgán ve věci soukromoprávní, nebo veřejnoprávní, neboť to je podstatné pro vymezení hranice věcné příslušnosti mezi soudy „obecnými“ a soudy, které věc projednávají ve správním soudnictví.

[14] V posuzované věci se jedná o rozhodnutí o námitkách proti vyřízení reklamace vyúčtování ceny za telekomunikační telefonní služby § 122 odst. 1 a § 129 odst. 3 a 4 zákona o elektronických komunikacích, a § 152 odst. 1 správního řádu. Správní orgány rozhodovaly o telekomunikačních úhradách stěžovatelky ve správním řízení zahájeném na základě jejího návrhu, v němž žalobkyně rozporovala cenu za telekomunikační služby poskytnuté v říjnu 2011. Předmětem řízení je tak spor mezi poskytovatelem telefonní služby a účastníkem telefonní stanice o telekomunikační úhradu a její výši.

[15] Vztah mezi poskytovatelem služby, který je akciovou společností podnikající v oblasti poskytování telekomunikačních služeb, a účastníkem telefonní stanice je nepochybně vztahem soukromoprávní povahy, a to i přesto, že se procesní otázky řídí obecnými předpisy správního řízení, neboť rozhodující význam pro posouzení charakteru věci má právo hmotné, nikoliv právo procesní, jak se již zdejší soud vyslovil například v usnesení ze dne 30. 9. 2003, č. j. 6 A 60/2000 - 46. Shodnými otázkami jako v nyní posuzované věci se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 14. 8. 2003, č. j. Na 747/2003 - 4, na které poukázal městský soud, nebo v usnesení ze dne 19. 3. 2010, č. j. Na 74/2010 - 4. Vždy dospěl k závěru, že rozhodování o námitkách proti vyřízení reklamace vyúčtování ceny za telekomunikační telefonní služby je rozhodováním orgánu veřejné správy o právní věci vyplývající ze soukromoprávních vztahů. Stejně tomu bylo i v rozsudku ze dne 26. 5. 2008, č. j. 4 As 23/2006 - 97, ve kterém Nejvyšší správní soud k povaze ochrany práv uživatele telekomunikačních služeb uvedl, že „(o)chrana soukromých práv, které jsou předmětem řízení před správním orgánem, není zajištěna soudním přezkumem ve správním soudnictví, ale postupem podle části páté občanského soudního řádu, ve znění účinném od 1. 1. 2003. Soukromým právům je tak poskytována větší ochrana, neboť zatímco ve správním soudnictví soud provádí přezkum správního rozhodnutí s možností v případě zjištěné nezákonnosti pouze takové rozhodnutí zrušit a věc vrátit správnímu orgánu k novému projednání, v řízení podle části páté o. s. ř. je povolán k tomu, aby v případě, kdy dospěje k závěru, že o věci mělo být rozhodnuto jinak, než rozhodl správní orgán, sám o věci rozhodl a nabradil tak rozhodnutí správního orgánu.“ Konečně v rozsudku ze dne 24. 7. 2013, č. j. 6 As 21/2013 - 33, Nejvyšší správní soud nevyhověl kasační stížnosti stěžovatelky, která uplatnila v podstatě totožné argumenty jako v nyní posuzované věci. Nejvyšší správní soud tak odkazuje především na důvody uvedené v odůvodnění posledně citovaného rozsudku s tím, že neshledal ničeho, aby se od své výše citované ustálené judikatury odklonil.

[16] Rozhodnou zdejší soud neshledal nespornou skutečnost, že poskytování veřejných telekomunikačních služeb je službou výrazně regulovanou normami veřejného práva, ze kterých vychází i působnost žalovaného při rozhodování sporů v této oblasti. To samo o sobě neznamená, že všechny závazky z poskytování telekomunikačních služeb mají automaticky veřejnoprávní povahu. Zákonodárce převedl rozhodování v některých soukromoprávních věcech na žalovaného z důvodu, že se jedná o specializovanou, technickou agendu, k čemuž je tento úřad dostatečně personálně a technicky vybaven. Souhrnně proto nelze stanovit, zda o žalobě proti rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu rozhodují soudy v občanském soudním řízení, či soudy správní. Vždy je totiž nutné rozlišovat, zda tento správní orgán rozhodoval v soukromoprávní věci, nebo ve věci veřejnoprávní, tedy určit charakter konkrétního rozhodnutí

pokračování

a porušení povinnosti [srov. usnesení zvláštního senátu zřízeného dle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 23. 1. 2012, č. j. Konf 78/2011 - 6, srov. též usnesení zvláštního senátu ze dne 26. 7. 2011, č. j. Konf 25/2011 - 18]. Reklamační vztah posoudil Nejvyšší správní soud jako soukromoprávní, neboť spor o placení částek za vyúčtování je sporem o povinnosti účastníka k finančnímu plnění vyplývající ze smlouvy uzavřené mezi provozovatelem veřejné telekomunikační sítě a účastníkem. Právní vztah mezi danými subjekty vznikl na základě smlouvy a žádosti o poskytování telekomunikačních služeb. Z tohoto důvodu mezi subjekty není přítomný vztah nadřazenosti a podřízenosti. Účastník byl tedy seznámen s podmínkami, za kterých byla telekomunikační služba poskytována, a na tyto dobrovolně přistoupil. Platba nezaplacených částek za poskytnuté telekomunikační služby je dále soukromoprávním nárokem, proto žalovaný vydal rozhodnutí o soukromoprávní věci. Ve sporu ohledně nároků vyplývajících z uplatněné reklamace není třeba v jádru věci posuzovat otázky veřejného práva. Jak uvedl zdejší soud v citovaném rozsudku č. j. 6 As 21/2013 - 33, je třeba rozlišovat mezi vztahem v posuzované věci a právním vztahem mezi poskytovatelem a veřejnou mocí, tj. vztahem vzniklým na základě splnění podmínek stanovených zákonem o elektronických komunikacích. Tento vztah je skutečně vztahem veřejnoprávním, neboť po jeho vzniku, tj. splnění zákonem stanovených podmínek, jsou podnikatelům zákonem jednostranně ukládány povinnosti.

[17] Z výše uvedeného je patrné, že kasační stížnost stěžovatelky není důvodná. Městský soud správně odmítl žalobu stěžovatelky, protože mu nepříslušelo žalobu věcně projednat a posoudit.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Protože Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadené usnesení městského soudu netrpí namítanou vadou, kasační stížnost podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl. O kasační stížnosti rozhodl bez jednání podle ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., protože neshledal žádné důvody pro jeho nařízení a neprováděl dokazování.

[19] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka v řízení úspěch neměla a žalovanému žádné náklady s tímto řízením nad rámec běžné činnosti nevznikly, takže Nejvyšší správní soud rozhodl, že žalovanému, který by jako procesně úspěšný účastník řízení o kasační stížnosti nárok na náhradu nákladů tohoto řízení zásadně měl, se tato náhrada nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. listopadu 2015

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu